

УДК 637. 115:636.2

ЛІСКОВИЧ В.А., канд. с-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

НЕТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ СТИМУЛЯЦІЇ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ

Інтенсифікація тваринництва значною мірою підвищила фізіологічне навантаження на нервову систему сільськогосподарських тварин, а це призвело до зниження їх продуктивності. Все це зумовлено тим, що машинні технології супроводжуються різними стресовими ситуаціями, у зв'язку з чим організм тварини повинен мати високі адаптаційні можливості.

Найвищими адаптаційними можливостями володіють корови із сильними і рухомими нервовими процесами. Слабкі та інертні нервові процеси знижують здатність тварин до адаптації. Установлено також, що чутливі до гальмівних дій корови менш активно реагують на стимулюючі дії і, навпаки, менш чутливі до гальмівних дій активніше відповідають на стимулюючі фактори.

Таким чином для виробничих умов необхідно мати тварин, сильного типу вищої нервової діяльності і високого рівня стресостійкості.

Із різноманітних засобів стимуляції молочної залози при машинному доїнні корів серйозний інтерес викликають нетрадиційні методи впливу на біологічно активну зону вим'я тварини, а саме електропунктура.

Тому наші дослідження мали на меті і з'ясувати вплив дії електропунктурної стимуляції на процес молоковиддачі і продуктивність корів. Електростимуляцію біологічно активної зони вимені проводили один раз на добу під час обіднього доїння протягом 10 днів після отелення.

Для визначення стресостійкості корів при машинному доїнні використовували методику, яку розробила Кокоріна Е.П. (1978).

При оцінюванні стресостійкості дослідних тварин графічно були зображені криві динаміки молоковиведення у кожної корови. За зміною кривої молоковиведення та інтенсивністю зниження надою корів зараховували до високого чи низького типу стресостійкості.

Дослідженнями встановлено суттєві відмінності в інтенсивності реалізації рефлексу молоковиддачі.

Так, середня інтенсивність молоковиведення у корів дослідної групи високий тип стресостійкості підвищилась на 12, 2%, максимальна – на 9,2%, а надій у середньому за добу зріс на 11,8%.

При застосуванні електростимуляції у корів низького типу, середня інтенсивність молоковиведення у них мало відрізнялась від корів, яким стимуляція рецепторів вим'я не проводилася.

Узагальнюючи викладене вище, можна стверджувати що застосування електростимуляції біологічно активної зони молочної залози сприяє підвищенню інтенсивності виведення молока із вим'я корови, що в свою чергу активізує секрецію залози, а отже підвищує продуктивність тварин.